

елементами якого є інкультураційна, акультураційна та професійно-вправнісна компетенції майбутнього вчителя української мови та літератури.

Так, формування інкультураційної компетенції має ґрунтуватися на системі вправ, завдань, освітніх ситуацій, дискусій, спрямованих на реалізацію в процесі опанування лінгводидактики таких складників соціокультурного підходу, як *українознавчий* – усвідомлене оволодіння знаннями про постання й розвиток, ствердження українського етносу, народу, нації, формування феномену українства, національної ментальності, українознавчого світогляду; *лінгвокультурологічний* – бездоганне володіння системою і структурою української мови на всіх мовних рівнях, історією її розвитку, становлення, боротьби за національне ствердження; оперування мовно-мовленнєвими законами, послуговування мовно-мовленнєвим етикетом; законами взаємозв'язку мови і культури; *комунікативний* – опанування цілісної системи мовної діяльності, мовного спілкування рідною мовою в її стилєвому, жанровому розмаїтті залежно від мети й ситуації спілкування; *особистісно орієнтований* – «створення оптимальних умов для розвитку й становлення особистості як суб'єкта діяльності й суспільних відносин, що базуються на стійкій ієрархічній системі гуманістичних цінностей»; *діяльнісний* – «навчання особистості бути суб'єктом своєї діяльності (ставити цілі, розв'язувати завдання, шукати й пропонувати різні способи розв'язання), володіти різними видами діяльності щодо організації власного освітнього простору; досягати бажаних результатів»; *компетентнісний* – «формування життєво необхідних (ключових) компетентностей, готовності до успішної професійної діяльності, діяльності в усіх життєвих сферах» [2].

В основі формування акультураційної компетенції вбачаємо такі складники соціокультурного підходу: *крос-культурної та міжкультурної комунікації* – оволодіння знаннями про ознаки, властивості, цінність культур народів світу; уміннями створення атмосфери взаєморозуміння, усвідомлення стратегій щодо варіативності розвитку особистості; *полікультурної комунікації* – здатності жити, спілкуватися в багатокультурному суспільстві; *інформаційної культури* – оволодіння принципами, основами механізмів, що забезпечують діалог культур, їх взаємодію. Варто, на нашу думку, виокремити й проміжні складники соціокультурного підходу, що простежуються на межі ікультураційної та акультураційної компетенцій: культурологічний, культурологічної свідомості, міжособистісних стосунків у діловій соціокультурній сфері, інформаційно-комунікаційний.

Отже, соціокультурний підхід у системі реформування філологічної освіти у ВПНЗ є основою формування соціокультурної компетентності майбутніх словесників і спонукає лінгводидактів до розробки нових технологій навчання.

1. Кастельс М. Информационная эпоха: экономика, общество и культура / М.Кастельс. – М.: Логос, 1999. – 384 с.

2. Сучасні підходи до навчання української мови і літератури. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=f6>

Kuznetsova H.

THE SOCIO-CULTURAL APPROACH IN HIGHER PHILOLOGICAL EDUCATION SYSTEM

The paper deals with definition of socio-cultural approach in philological education system, defines its principles. Such implementation processes as enculturation, acculturation, professional and skilled process are analyzed. The text determines the components of socio-cultural approach in future philologists' forming the socio-cultural competence.

УДК 378:[373.3+004]

Кучаковська Г.А.

Київський Університет імені Бориса Грінченка

СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ ЯК ДОДАТКОВИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ЗАСІБ У НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ ШИРОКОПРОФІЛЬНОГО ВУЗУ

У статті пропонуються підходи до використання сервісів соціальних мереж у процесі навчання студентів. Описуються можливості сервісів соціальних мереж як додаткового педагогічного засобу. Представлені результати анкетування студентів.

У період становлення інформаційного суспільства та модернізації освітнього процесу, важливим етапом є використання сучасних педагогічних засобів у процесі навчання студентів. Популярність мережних інструментів відкритої освіти, таких як е-навчання, глобальні соціальні мережі, науково-

освітні інформаційні мережі з кожним роком зростає. Досвідченні викладачі використовують різні методики навчання для активізації навчального процесу.

Аналіз останніх досліджень та публікацій свідчить, що питанням впровадження хмарних технологій в освітню галузь України пов'язані з іменами таких учених як В. Бикова, М. Глушкова, М. Голованя, В. Гриценка, В. Дем'яненко, О. Желюка, Н. Задорожної, В. Лапінського, С. Литвинова, В. Михалевича, П. Маланюка, А. Манако, Н. Морзе, Ю. Носенко, С. Семерікова, О. Спіріна, А. Стрюка, М. Шишкіна та ін. Вагомий внесок у дослідження можливостей використання соціальних сервісів у навчально-виховному процесі зробили такі науковці: О. Андрєєв, Н. Балик, Є. Патаракін, М. Резнін, В. Стародубцев; їх педагогічні можливості досліджує М. Менькіна.

Мережні інструменти відкритої освіти, такі як соціальні мережі, є перспективним напрямком для активізації навчального процесу студентів. З їх використанням розвивається мотивація та підвищується інтерес до навчання, відбувається індивідуалізація та диференціація навчання, виникає необхідність створення та розміщення у відкритому доступі якісних електронних освітніх ресурсів [1], а популярність їх серед молоді тільки надає більшого поштовху в їх застосуванні. Адже майже 42% користувачів віком від 16 до 25 років є аудиторією соціальної мережі «ВКонтакте» та 19% аудиторією соціальної мережі «Однокласники».

Соціальні мережі мають великий освітній потенціал, вони можуть надати навчальному процесу більшої інтерактивності, активності, позитивно вплинути на результати пізнавальної діяльності студентів, стати ефективним засобом підвищення мотивації та якості навчання, організації колективної роботи студентів, виконання спільної проектної діяльності, індивідуалізувати власний віртуально-навчальний простір студента та забезпечувати розвиток персоніфікованого навчального середовища студента. Також соціальні мережі можна використовувати як засіб поширення навчального матеріалу, сприяння самостійного навчання студентів поза аудиторією [2]. Вони мають звичний для молоді інтерфейс, велику кількість додаткових сервісів, які можна використовувати для створення навчального контенту.

Використання соціальних мереж в навчальних цілях набуває піку популярності. В рамках дослідження було експериментально впроваджено соціальну мережу «ВКонтакте» в навчальний процес на базі Київського університету імені Бориса Грінченка в групі студентів спеціальності «Початкова освіта». Було створено навчальну віртуальну групу, в яку додавалися матеріали лекцій та лабораторних робіт, створювалися тематичні бесіди за певним завданням, де студенти разом з викладачем обмінювалися думками та роз'яснювали окремі аспекти проблеми, висували ідеї модернізації самого процесу навчання та ін.. По закінченню курсу було проведено контрольну роботу серед студентів, яка показала, що рівень опитування навчальним матеріалом студентами експериментальної групи був значно більшим (див. Рис. 1).

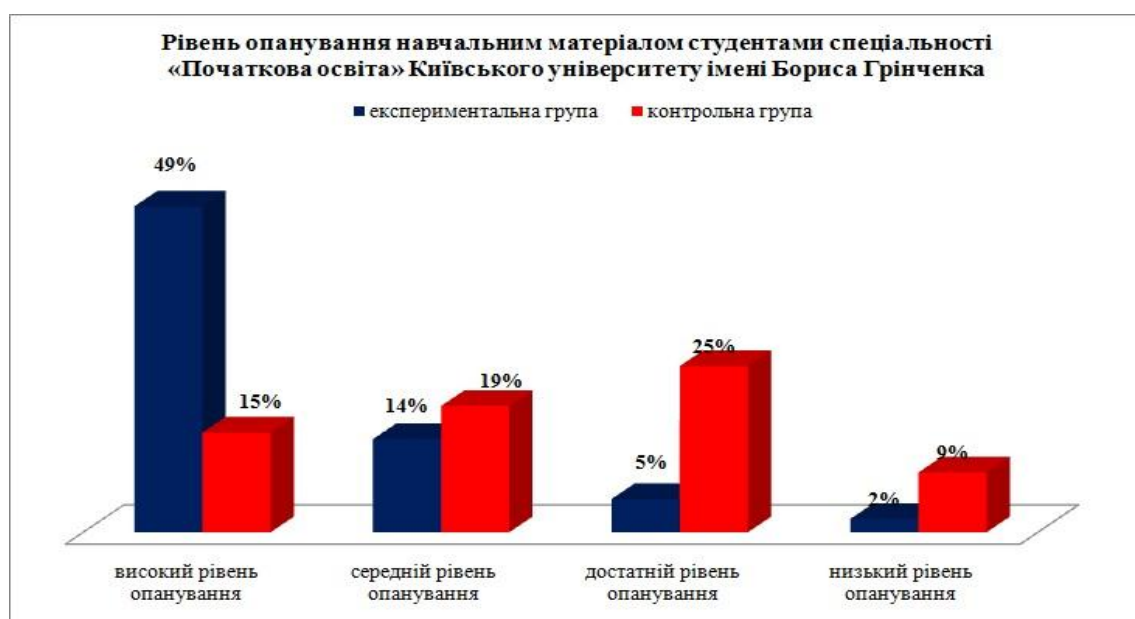

Рис. 1. Рівень опанування навчальним матеріалом студентами

У межах дослідження також було проведено соціологічне опитування серед 188 студентів 1-го курсу спеціальності «Початкова освіта». Анкетування мало на меті дослідити чи мають студенти постійний доступ до мережі Інтернет, де вони їм користуються та який пристрій використовують.

Результати свідчать (див. Рис.2), що свідчать, що більшість студентів мають постійний доступ до мережі Інтернет (94%), використовують його вдома (85%), і лише 6% не мають доступу до мережі. 52% опитуваних користуються смартфонами, 41% ноутбуками.

Рис. 2. Використання пристроїв для доступу до мережі Інтернет

Більшість опитуваних студентів користуються соціальною мережею «ВКонтакте» — 46%, «Instagram» — 14%, інша частина користуються «Skype» та «Twitter» (див. Рис. 3). Майже 45% респондентів проводить у соціальних мережах більше 6-ти годин, з них в навчальних цілях лише 11%. Студенти вважають, що соціальні мережі доречно використовувати для оперативного доступу до навчальних матеріалів, зв'язку з викладачем та колективного виконання домашнього завдання, проведення занять в дистанційному режимі.

Рис. 3. Використання соціальних мереж студентами

1. Головань М. С. Розвиток пізнавальної активності учнів в процесі навчання алгебри і початку аналізу на основі НІТ : дис. канд. пед. наук : 13.00.02 / Головань Микола Степанович. – К., 1997. – 177 с.
2. Кучаковська Г. А. Роль соціальних мереж в активізації процесу навчання інформатичним дисциплінам майбутніх вчителів початкової школи //Інформаційні технології і засоби навчання. – 2015. – №. 47, вип. 3. – С. 136-149.

Kuchakovska G.

SOCIAL NETWORKING AS AN ADDITIONAL PEDAGOGICAL TOOL IN TEACHING STUDENTS OF WIDE UNIVERSITY

The article offers approaches to the use of social networking services in teaching students. Describe the service capabilities of social networking as an additional teaching tool. The results of the questionnaire of students are presented..